

VOORSTEL

Algemeen Bestuur

ONDERWERP	Paas- en vreugdevuren	AGENDAPUNT	E4
DATUM	10 februari 2020		
OPENBAAR	ja	BEHANDELD DOOR	A. Ekkel
REGISTRATIENUMMER	[Registratienummer]	TELEFOONNUMMER	088-2568428
PORTEFEUILLEHOUDER	S.J.W.G. Schelberg		

Besluit

[Toelichting]

Voorstel

1. Kennis nemen van de notitie 'Paasvuren: lessons learned', waarin vanuit brandweerperspectief beschouwend terug wordt gekeken naar de processen en activiteiten van het organiseren van de paasvuren in Twente
2. Kennis nemen van de geactualiseerde notitie 'Kader advisering Paas- en andere Vreugdevuren, Brandweer Twente, november 2019.

Samenvatting

Het ontsteken van paasvuren is een jaarlijks terugkerend gebruik binnen onze regio. Paasvuren zijn een onderdeel van het immaterieel erfgoed en een diepgewortelde traditie in Twente. Rondom paasvuren zijn er verschillende betrokkenen. De gemeente is als bevoegd gezag verantwoordelijk voor het afgeven van de vergunning/stookontheffing. Hierbij kunnen zij advies vragen aan Brandweer Twente over de brandveiligheid. Het is uiteindelijk aan de paasvuurbouwers zelf om te voldoen aan de gestelde (veiligheids)eisen.

Brandweer Twente heeft beschouwend teruggekeken naar de wijze waarop de verschillende activiteiten en processen aangaande de paasvuren vorig jaar zijn verlopen en welke lessen hieruit te halen zijn. Hierbij is ook gekeken naar de uitkomsten van het onderzoek van Onderzoeksraad naar de vreugdevuren in Scheveningen. Dit heeft geleid tot een aantal adviezen richting de verschillende betrokkenen.

Op basis hiervan is het kader voor de advisering over de brandveiligheid van de paas- en vreugdevuren geactualiseerd. Brandweer Twente hanteert een uniforme werkwijze naar alle Twentse gemeenten, waarbij in de advisering op paas- en andere vreugdevuren geredeneerd wordt vanuit één kader. Kort gezegd komt het er op neer dat er vaste afstandseisen zijn voor paasvuren tot 1000 m³ en voor vuren groter dan 1000 m³. In beide gevallen is de maximale windkracht waarbij mag worden ontstoken windkracht 4. Daarnaast is er geen onderscheid meer tussen natuurbrandrisico fase 1 of fase 2. Als het paasvuur voldoet aan de eisen uit het kader mag het worden ontstoken. Wel dienen er bij extreme droogte aanvullende maatregelen ten aanzien van bewaking te worden genomen (ivm snelle detectie van evt. secundair vuur).

Dit afwegingskader en het daaruit volgende advies vormt de brandweerinvoer dat de gemeenten (als bevoegd gezag) betrekken in hun besluit een vergunning of ontheffing te verlenen of weigeren. Deze werkwijze is zowel toepasbaar voor paasvuren als voor andere vreugdevuren.

Communicatie

De focus ligt op de organisatoren van de paasvuren, gemeenten, media en inwoners. Ten behoeve van de media wordt een communicatieaanpak opgemaakt uitgaande van verschillende scenario's. Voor onze inwoners wordt op de website van brandweer Twente een informatiepagina aangemaakt over paasvuren. De organisatoren en gemeenten ontvangen de benodigde specifieke informatie via de vakgroep bijzondere wetten.

Aan het algemeen bestuur

Het ontsteken van paasvuren is een eeuwenoude traditie en wordt breed gedragen onder de Twentse bevolking. Er zijn jaarlijks ca. 300 paasvuren in Twente: publiekstoegankelijk en privé paasvuren. De Twentse gemeenten zijn bevoegd gezag voor het afgeven van een ontheffing voor het ontsteken van een paasvuur. Brandweer Twente adviseert het bevoegd gezag aangaande de brandveiligheid van de paasvuren. Hierbij moet worden opgemerkt dat voor Brandweer Twente de focus ligt op het 'mogelijk maken' van paasvuren en het in stand houden van de paasvuren in de zin van de traditie.

In het geval van een verhoogd risico op natuurbranden kijkt Brandweer Twente in samenspraak met gemeenten en paasvuurbouwers naar de mogelijkheden om veilig en verantwoord paasvuren te kunnen ontsteken. Brandweer Twente geeft ca. 50 adviezen voor paasvuren aan gemeenten die daar om vragen. Het jaarlijkse aantal aanvragen voor stookontheffingen door paasvuurbouwers is groter. Er wordt dus niet voor elk paasvuur een advies gevraagd aan de brandweer. De gemeente toetst de aanvraag dan zelf. Het is uiteindelijk de verantwoordelijkheid van de paasbouwers zelf om een veilig paasvuur te organiseren en aan de gestelde (veiligheids)eisen te voldoen. Gemeenten kunnen hier (eventueel in samenwerking met Brandweer Twente) toezicht op houden.

Brandweer Twente heeft beschouwend terug gekeken naar de wijze waarop de verschillende activiteiten en processen aangaande de paasvuren vorig jaar zijn verlopen en welke lessons learned hieruit te halen zijn. Hierbij is ook gekeken naar de uitkomsten van het onderzoek van Onderzoeksraad naar de vreugdevuren in Scheveningen.

De lessons learned zoals die in de notitie beschreven staan zijn als volgt:

Proces natuurbrandrisico:

- De werkwijze is in 2018 overgegaan van droogte-index naar natuurbrandrisico, fase 1 en 2. Deze verandering is niet in alle documenten / werkafspraken volledig en eenduidig doorgevoerd.
- Het informeren van de stakeholders binnen de organisatie van de VRT en gemeenten in kwetsbaar gebleken. Niet alle stakeholders waren op de hoogte van de afgekondigde fase 2 en er is niet voldoende kritisch gekeken naar de gevolgen voor de advisering met betrekking tot de paasvuren.

Proces gemeente / brandweer

- Wat opvalt is dat enkele gemeenten andere veiligheidsafstanden hanteren dan brandweer Twente adviseert. De gemeenten werken niet allemaal volgens een uniforme wijze.
- De werkwijze advisering paasvuren en andere vreugdevuren (nov. 2013) is nog steeds uitgangspunt van advisering maar is niet meer actueel. Deze notitie moet aangepast worden op de nieuwe natuurbrandrisico-systeematiek en grenswaarden met betrekking tot de windsnelheden die er niet eenduidig in verwerkt zijn.

Zelfsturing paasbouwers

- De indruk die uit de gesprekken naar voren is gekomen is dat de paasvuurbouwers over het algemeen serieus omgaan met de paasvuren. Ook is gebleken dat de gemeenten in veel gevallen een goede relatie hebben opgebouwd met de paasvuurbouwers. Blijvend investeren in deze relatie loont.
- Er dient aanvullend daarop blijvend gewerkt worden aan het vergroten van de bewustwording over de risico's van paasvuren

Communicatie

- Gebleken is dat er behoefte is aan regie en coördinatie over de communicatie over de brandveiligheid van paasvuren en het wel of niet doorgaan van paasvuren.

Daarnaast is ook gekeken naar het rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid over het vreugdevuur in Scheveningen. De aanbevelingen van Onderzoeksraad richten zich op de:

1. Gemeente die proportionele eisen moet stellen aan de veiligheid rond de organisatie van de vreugdevuren.
2. Organisatoren van vreugdevuren die zich moeten inspannen om de veiligheidsrisico's voor bouwers, omwonenden en publiek zo goed mogelijk te beheersen.
3. De hulpdiensten als politie en brandweer die de gemeente moet bijstaan met deskundig en kritisch advies, gevraagd en ongevraagd.

Op basis van de uitkomsten van de beschouwing over de werkwijze met betrekking tot de paasvuren zijn de volgende adviezen geformuleerd:.

Brandweer Twente (Team Advies)

- Actualiseer de handreiking '*Werkwijze advisering paasvuren en andere vreugdevuren*' (nov. 2013) en pas deze aan naar huidige werkwijze Natuurbrandrisico, onder andere: droogte-index aanpassen naar principe Natuurbrandrisico. Richt de nieuwe werkwijze zodanig in dat duidelijk beschreven wordt wanneer een paasvuur brandveilig is en wanneer niet en hierbij niet meer uit te gaan van maatwerk. Hierbij ook de omstandigheden tijdens het afsteken van het paasvuur meenemen.
- Het proces van besluitvorming over natuurbrandrisico fase 1 of 2 en verdere afstemming richting interne organisatie en gemeenten aan te passen. Voorgesteld wordt om het besluit van het afkondigen van het natuurbrandrisico te beleggen bij de Commandant van Dienst
- Handelingsperspectief te bieden aan paasvuurbouwers, zodat duidelijk blijkt wanneer een paasvuur (brand)veilig is of niet
- Voorlichting aan paasvuurbouwers te geven over de werkwijze bij calamiteiten, zodat zij ook weten *hoe* zij te werk moeten gaan in geval van een calamiteit;
- Hanteer één aanspreekpunt vanuit VRT/brandweer over de brandveiligheid van vreugdevuren en paasvuren richting paasvuurbouwers, gemeenten en media. Zorg dat deze persoon ondersteund wordt door communicatie Communicatie over het wel of niet door laten gaan van paasvuren ligt bij bevoegd gezag.

Gemeenten (bevoegd gezag)

- Hanteer een uniforme Twentse werkwijze rondom paasvuren. Maak hierbij voor brandveiligheid gebruik van de geactualiseerde '*Werkwijze advisering paasvuren en andere vreugdevuren*' van Brandweer Twente;
- Meer aandacht hebben voor bewustwording risico's en handelingsperspectieven bij paasvuurbouwers;
- Geef voorlichting aan paasvuurbouwers over werkwijze in geval van calamiteiten en wat te doen als ze het paasvuur onder bepaalde (aanvullende) voorwaarden ontsteken.
- Zorg dat er gewezen wordt op de aansprakelijkheid van organisatoren in het geval van incidenten rondom paasvuren. Wie is in het specifieke geval aansprakelijk en hoe is dit verzekeringstechnisch geregeld?
- Om eenduidigheid in de werkwijze rondom paasvuren te krijgen kan worden nagedacht over afspraken en werkwijze ten aanzien van het toezicht op paasvuren en de handhaving bij (illegale) paasvuren.

Paasvuurbouwers

- Denk goed na over (mogelijke) risico's en hierbij horende veiligheidsmaatregelen, waarbij een aan de betrokkenen gezamenlijk advies is: Werk samen aan bewustwording- en het beperken van risico's bij paasvuren.

Bijlage(n)

1. Notitie Paasvuren: lessons learned
2. Notitie Kader advisering Paas- en andere Vreugdevuren, Brandweer Twente, november 2019

Enschede, 22 januari 2020

Het dagelijks bestuur

Secretaris,
H.G.W. Meuleman

Voorzitter,
Dr. G.O. van Veldhuizen

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur d.d. 10 februari 2020

Secretaris,
H.G.W. Meuleman

Voorzitter,
Dr. G.O. van Veldhuizen

